

SCHOLAE

SEMESTRES,

IN

CAESAREA UNIVERSITATE
LITTERARIA,

QUAE DORPATI CONSTITUTA EST,

A D. XVI. IAN. USQUE AD IX. IUN. ANNI MDCCCXXIII.

HABENDAE,

INDICUNTUR

A

RECTORE ET SENATU ACADEMICO.

PRAEMISSAE SUNT

DUA RUHNKENII EPISTOLAE INEDITAE.

.....

DORPATI,

EX OFFICINA ACADEMICA I. C. SCHÜNMANNI.

x

Beck's Hllg. Repert. der Lit. für 1823. no. 16. S. 293:

"Witten. Staatsrath und Prof. Morgenstern zu Dorpat sind:
Duae Ruhnkenii Epistolae ineditae als Einleitung zu den Vorlesungen
vom 16. Januar bis 9. Jun. d. J. bekannt gemacht worden (Dorpat b.
Schünmann gedruckt.) Beide Briefe sind an den Prediger Brandan
Ludolf Raphaelius (den Sohn des bekannten Erläuterers des N. Test. (S. 294
aus Herodot. Xenophon, Polyb. und Suetonius) gerichtet 10. März und 9.
Dec. 1745. und betreffen vornehmlich die neue Ausgabe von des Geo. Ra-
phaelius Annotatt. in S. Scr. die der Sohn besorgte zu Leiden 1747.
So wie in der Einleitung von Ruhnken's bisher editen Briefen und
den Sammlungen seiner Briefe, die angekündigt oder gewünscht worden
sind, Nachricht ertheilt wird, so in einer Nachschrift von jenem
Werke Raphael's und seiner Ausgabe des Suetonius."

COMMILITONIBUS HUMANISSIMIS

S. P. D.

CAROLUS MORGENSTERNIUS.

Quam moliebatur is, qui *DAVIDIS RUHNKENII* vitam diserte atque eleganter enarratam dedit, *DANIEL WYTTENBACHIUS*, epistolarum praeceptoris atque amici editionem ¹⁾, eam ipsius morte (obiit m. Ian. 1820) esse praeventam, nobiscum dolebunt quicunque haud ignorant, quam accurate, sapienter atque erudite, ut solebat, hac etiam provincia functurus erat senex praeclarus. Iisdem vero hac spe frustratis non ingratus certe esse potuit nuntius allatus de *FRID. TRAUß. FRIEDEMANNI* consilio ²⁾, novam Opusculorum Ruhnkenii oratoriorum et criticorum syllogen parantis et Leidensi et

1) Vid. Bibl. crit. Vol. III. P. III. p. 156, 157 et P. IV. p. 91—95. Pag. 92 narrat, nonnisi septem Ruhnkenii Epistolas aliorum beneficentia ad se pervenisse; quod quis miretur, qui legerit in Vita Ruhnkenii, ed. Leidensi p. 232, 233: „Nec quisquam fuit e nostratibus literarum princeps, cui tam frequens cum exteris eruditis epistolarum consuetudo intercederet“ et rel. Addit vero ille, in manibus se habere fere octoginta epistolas Ruhnkenii ad se scriptas, inde ab initio notitiae, usque ad illius vitae exitum. Utinam igitur hae Lugduni Batavorum mox edantur, adiunctae Vitae egregii Dan. Wytenbachii, quam a laudato laudati viri discipulo perscriptam avide exspectamus.

2) Cuius conf. Praefationem Orationum *TIB. HEMSTERHUSII*, separatim editarum Viteb. 1822. 8.

Londinensi, quae utraque a. 1807 prodiit, plenior, epistolis maxime locupletatam, quarum unam ad Io. Aug. Ernestium et duas ad I. D. Ritterum scriptas iam evulgavit Friedemannus ³⁾, multo plures eidem Rittero inscriptas, ab Alsmanno, Professore Vitebergensi, secum communicatas ⁴⁾, viginti praeterea ad Heynium datas, Heerenii beneficio sibi traditas ⁵⁾, cum aliis quibusdam rebus ineditis mox in lucem emissurus, ac ne illas quidem neglecturus praestantissimi Philologi ad Io. Aug. Ernestium epistolas cum aliis schedis Ruhnkenianis maximam partem criticis, quas nuper edidit *Io. AUG. HENR. TITTMANNUS* ⁶⁾; non magis, spero, quam Ruhnkenii ad Kantium litteras quae leguntur in libello *RINKII* ⁷⁾, aut epistolium illud eidem Rinkio inscriptum ⁸⁾, aut epistolam ad Iac. Vaassenium, a *CHRISTOPHORO SAXIO* Onomastici litterarii Mantissae recentiori, quae a. 1804 Trai. ad Rh. lucem vidit, insertam. Ad hanc doctissimi Friedemanni syllogen ut, si quid habeant, conferant, quum iam publice invitentur homines ⁹⁾: opportune me facturum putavi, si duas Ruhnkenii epistolas, quod sciam, ineditas, quas multis abhinc annis ex autographo descripsissem, hoc loco communicarem cum iis, qui Wytttenbachio crederent ita dicenti ¹⁰⁾: „Interest literarum, interest studii elegantiarum et stili Latini, ne unam quidem sententiam, accurate conscriptam intercidere illius omnibus laudati viri, qui inde a renatis bonis studiis unus in paucis eleganter

3) Vid. *Bibl. crit. Hildes.* (*Krit. Bibliothek für das Schul- und Unterrichtswesen*, herausg. von *GOTTFR. SEEBODE*, Hildesh.) 1821. P. 9., p. 746—752.

4) *Conf. Bibl. crit. Hildesh.* 1. c.

5) Harum notitiam debemus Censori anonymo in *Supplem. Ephem. litt. Hal.* (*Ergänz. Bl. zur Allg. Litt. Z.* 1822. no. 135.)

6) *DAV. RUHNKENII, LUD. CASP. VALCKENAERII* et aliorum ad *Io. AUG. ERNESTI* Epistolae etc. Ex autogr. edid. *I. A. H. TITTMANN*. Lips. 1812. 8.

7) *TIB. HEMSTERHUYS* und *DAV. RUHNKEN*. *Biogr. Abriss ihres Lebens*. — bearb. von *FR. THEOD. RINK*. Königsb. 1801. 8. p. 267—271.

8) *Ibid.* p. 276, 277.

9) Ut a censore illo anonymo, quem significavimus annot. 5.

10) *Bibl. crit.* Vol. III. P. III. p. 156, 157.

scribendi facultate excelluit“, alioque insuper loco ¹¹⁾: „Nos affirmare haud veremur, has epistolas quamvis plerumque familiariter festinanterque scriptas, tamen eandem, quam cetera eius scripta puritatem, perspicuitatem, urbanitatem referre, ac dignas esse, quae Mureti, Manutii, et ipsius Ciceronis epistolis comparentur“. Verum de hac utraque ad Raphelium epistola aliorum esto iudicium, an tanto nomine omnino haud indigna habeatur. „Nam me quidem“ (liceat enim vel hoc loco repetere, quae m. Mart. 1811 ad Virum eximium, qui utinam diu porro studia philologica in primis et tueatur et ornet, privatim scribebam, quum easdem ei litteras ad alium usum descriptas misissem) „fateor subinde mirari, quum plurima pars viro- rum eruditorum, atque adeo eruditissimorum, litteris quibus negotia tractant, nihil fere prodat, quod praeter res, de quibus agant, lectores possit morari, quam manifestas indolis suae notas imprimant, quamque argutos sui indices relinquant vel minimis chartulis illa ingenia, quae capitalia perhibentur atque in suo genere locum obtinent principem. Cuiusmodi notas atque indices ne in his quidem duabus epistolis ego plane desidero, ut potius mihi easdem relegenti viva recurrat Viri summi, quem Tu Leidae coram vidisti, imago illa, in qua severi Critici supercilium probi viri bona conscientia, constantia, antiqua religione, veraeque nec fucatae humanitatis decore mire temperatum apparet. Quam imaginem a Chalcographo Batavo magna fide eleganter redditam saepe olim apud Te intuebar, tum quum Te lautissimo illo Tuo apparatu litterario circumfusum non raro visendi gratissima illa dabatur, opportunitas, cuius unquam oblivionem captu- ram me Tu ipse negabis“. At missis ambagibus, quibus nostro indulgeba- mus animo, rem exhibuisse praestabit.

11) Ibid. Vol. III. P. IV. p. 92, 93.

I.

PLURIMUM REVERENDO DOCTISSIMOQUE VIRO,
 BRANDANO LUDOLPHO RAPHELIO,

DIVINIORIS VOLUNTATIS INTERPRETI DIGNISSIMO,

S. P. D.

DAVID RUHNKENIUS.

Ita mihi velim, quae opto, obtingant, ut Tuae me literae incredibili quadam voluptate perfuderunt. Cum enim quaelibet aliae, tantum spei ostendentes, mihi gratissimae fuissent, tum vero hae fuerunt eo acceptiores, quod ab illo profectas esse videbam, ad quem et virtutis paternae, et omnium eorum, quorum nos desiderio tenemur, hereditas pervenit. Tu igitur, Vir venerande, cujus ego eximiam humanitatem quibus verbis collaudem, non invenio, quicquid superest paternarum accessionum, quicquid disertationum ad Philologiam sacram pertinentium, quicquid denique libellorum tanti auctoris nomine dignorum, ad nos, ut humanissime annuisti, quam primum, quaeso, transmittendum cures. Quibus si imaginem praestantissimi viri adjunxeris, erit, de quo nobis etiam atque etiam gratulemur. Equis enim est, qui non vultum ejus videndi noscendique studio efferretur, cujus politissima scripta manibus non tam tenet, quam terit, quemque inter eos, qui aetate nostra sacris literis florentioris Graeciae decus adjecerunt, tantum non principem ponit? Hinc nihil neque bibliopola noster, neque dexterrimus hujus regionis artifex intermitteret eorum, quae ad effigiem patris Tui scite affabreque exprimendam pertinere videantur. Ipsum quidem annotationum opus, ut, unde digressus sum, redeam, duos in tomos dividetur, quorum altero Annotationes in V. T. et Evangelistas, altero Annotationes in Actus Apostolorum reliquamque partem N. T. continentur. Vt vero nihil omnino in eruditissimi viri scriptis mutare sustinemus; quam Deus insaniam a nobis prohibeat, ut prohibet certe: ita nobis pace Tua, pace etiam, credo, manium τοῦ παραγίτου, ordinem Annotationum ratione ea, quam subjectum specimen declarat, summus immutandum. Neque id facere ausim arbitrio quodam meo, sed ductus auctoritate et Tiberii Hemsterhusii et Joannis Alberti, summorum hominum, et in his literis paene divinorum. Neque vero dubitari potest, quin pater Tuus, si omnes

eodem tempore Annotationes foras dedisset, eundem sibi ordinem eligendum putasset. Est profecto cuivis lectori aliquanto accommodatius, quid Herodotus, quid Xenophon, quid Arrianus, quid denique Polybius ad locum aliquem illustrandum contulerit, velut in una tabula obtutu uno contemplari, quam tria volumina, ut disiectas dissipatasque Annotationes conquirat, insigni cum taedio, nec minori temporis jactura excutere et pervolutare. Denique Tu, Vir plurimum venerande, maximopere a nobis rogandus es, ut et vitam patris Tui paulo fusius conscribas, et totum opus luculenta praefatione ornes. Quae certe praefandi provincia neque mihi, neque ulli alii, superstiti adhuc Te, optimi parentis eruditissimo filio, conveniret. Nos quidem de Te egregia omnia expectamus, memores illius Horatiani: Et bonis est in juvenis, est in equis patrum virtus. Nosti cetera. Neque illud nos augurium unquam fallit. Sed ut his in rebus et temporis Tui ratio habeatur, et muneris, quod sustines, gravissimi: bibliopola Tibi illud trium mensium spatium, per quod Annotationes prelum exercent, ad vitae historiam praefationemque concinnandam concedit. Si quid interea occurrit, de quo in antelogio admoneri, lectoris refert, id Tibi industrie a me, ut decet, perscribetur. Interim vale, Vir plurimum reverende, nobisque illud praeclare de nobis Graecisque literis merendi studium conserva. Lugduni Batavorum. d. 10. Martii. MDCCXLV.

II.

PLURIMUM REVERENDO DOCTISSIMOQUE VIRO,
BRAND. LUDOLPH. RAPHELIO

S. D.

DAV. RUHNKENIUS.

Serius aliquanto, quam vellem, literis Tuis respondeo, cum variis, quibus distineor, negotiis, tum maxime itinere aliorum suscepto impeditus. Nunc cum rursus aliquid otii nactus sim, putavi certiore Te esse faciendum, non solum praefationem et vitam, sed imaginem etiam parentis Tui recte ad nos pervenisse, neque nulla nos perfudisse voluptate. Inprimis mihi arriserunt ea, quae erudite et eleganter disputas ad illum Johannis locum. Neque est dubium, quin omnium, qui de his rebus judi-

care possunt, punctum sis laturus. Sed non aegre feres, qua es humanitate, Vir plurimum Venerande, me in ultimo praefationis Tuae paragrapho et nomen meum, quod nimis laudibus ornasti, delevisse, et alia nonnulla, quae ad rationem editionis nostrae declarandam spectare putavi, mutasse. Equidem tantum studii et industriae in emendandis et digerendis parentis Tui Annotationibus posui, ut, si nomen meum vel in ipsa libri fronte legi paterer, minime impudenter fecisse viderer. Sed scito, hunc a me laborem, non ut ullam inde gloriam aucuparer, sed ut tum animo meo Graecarum literarum amanti, tum etiam precibus bibliopolae obsequerer, esse susceptum. Accesit, quod hanc meam operam non ingratam esse viderem Batavorum Eruditorum longe Principi, Ti. Hemsterhusio, cui omnia mea minima maxima probari cupio. De cuius erga patrem Tuum, τὸν πατέρα, studio ego publica, quae in Notis ad Lucianum exstant, testimonia proferre possem, satis tamen, ut credas, erit dixisse, Summum hunc Virum patris Tui, Viri, ut ipse dicere solet, candidi et eruditi, amore captum, non subterfugisse, dum ego abessem, ingratum et fastidii plenum corrigendi laborem. Cum igitur ille in partibus, quas ipse emendavit, diligentiam praestiterit mirificam, nec ego in partibus reliquis minorem, spondeo, hanc editionem tam castigatam esse futuram, ac si ex Stephaniana aliqua aut Elzeviriana officina prodisset. Poteram primum Annotationum Volumen, cuius nunc tantum titulum mitto, jam integrum ad Te ablegare. Sed, ut sumtibus parcerem, omnia, quae Tibi transmittenda sunt, ad finem Voluminis secundi reservanda duxi; quod ego Mense Mart. aut April. prelum relicturum spero. De Arriani editione, quod doleo, spes fere omnis decollavit. Nimirum Batavia tot Blancardi et Gronovii editionibus abundat, ut nemo bibliopolarum, quos semper impuros lucripetas esse nosti, ad hunc Auctorem denuo excudendum adduci possit. Vellem mihi ipsi res tam lauta esset domi, ut opus hoc ab heredibus emptum Bibliothecae meae inferere liceret. Fortasse enim alio tempore aliove loco paratiorem offenderem bibliopolam, qui partum ingenii tam elegantem a tenebris, quibus alioquin premitur, sempiternis vindicaret. Ac licet vix ferant rationes meae, offero tamen heredibus nummos tres aureos cum exemplaribus nonnullis, si quando opus typis excubatur. Tu vero, Vir plurimum Reverende, quid iis videatur, mihi rescribe, et, quod facis, favere perge. Etiam atque etiam vale. Dabam Lugduni Batavorum. d. 9. Decemb. MDCCXLV.

Habetis, Commilitones, magni Philologi epistolas accurate descriptas ita, ut vel singularum litterarum usus, ut j, sf, quemadmodum in MS. exstat, sit retentus. Librum, de quo sermo est, in Bibliotheca nostra academica non frustra quaesiveritis. En titulum: „*GEORGII RAPHELII*, Eccles. Luneburgensium Superintendentis, *Annotationes in Sacram Scripturam, historicae in Vetus, philologicae in Novum Testamentum, ex Xenophonte, Polybio, Arriano et Herodoto collectae*, ante quidem seorsim editae, nunc in unum corpus redactae atque ad ordinem locorum Sacri Codicis magno cum Lectorum emolumento adcommodatae. Praefatus est *BRANDANUS LUDOLPHUS RAPHELIUS G. F.* Editio nova prioribus auctior, et multo emendatior. Lugd. Bat., ap. Ioh. Arn. Langerak, 1747“, duobus Tomis formae octonariae maioris. Tomus I. continet Brandani Ludolphi Raphaelii G. F. Praefationem foliis XVI descriptam; Vitam G. Raphaelii cum catalogo scriptorum Raphelianorum et in lucem editorum et in MS. adhuc latentium, fol. XIII.; Dedicaciones et Praefationes Auctoris singulis libellis olim praemissas, quae foliis XLIX. absolvuntur; imaginem M. Georgii Raphaelii (nat. Lubenae Siles. d. X. Sept. a. 1673. denat. d. V. Iun. 1740. aetat. 66. I. H. Brandt pinxit Luneburg. I. v. d. Spyk sculpsit); Annotatt. philol. histor., p. 1—679. Tomus II. Annotatt. philol., pag. 1—802. Sequitur „Semicenturia Annotatt. philol. in N. Test. maximam partem ex Eusebio collecta“ (tertium auctior ex Auctoris autographo edita, p. 1—20). „Accedunt Io. Chrysostomi Commentarius et Homiliae in Epistolam Pauli ad Philemonem, cum nova Interpretatione Latina et Annotat. G. Raphaelii. Nonnullas Observationes adiecit *TIBERIUS HEMSTERHUIS*“ (p. 21—80). Non deest Index verborum, foliis XVI. Locus Ioannis a Brandano Ludolpho Raphaelio in Praefatione ita explicatus, ut ipsius Ruhnkenii suffragium auferret interpres, hic est III. 13: Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. Vitam Georgii Raphaelii non a filio conscriptam scitote, sed ab amico, cui, ut ipse adulationis notam effugeret, suggestisset materiam. Quod in Praefatione se delevisse narrat in altera epistola Ruhnkenius, nomen suum, nusquam quidem id apparet; relicta haec tantummodo verba: „postquam Philologicas beati Patris mei Annotationes ex Xenophonte, Poly-

bio, Arriano et Herodoto, olim seorsim collectas et editas, conjunctim sub prelum revocandi consilium mihi aperuit Vir quidam varia excellentique eruditione conspicuus." Quae de Arriani editione in eadem epistola significantur, spectant haud dubie ad librum, a Ge. Raphelio iam a. 1709 paratum, diu post illius obitum ab eius genere, *CONRADO ARNOLDO SCHMIDIO*, demum in lucem prolatum: „*Arriani Nicomed. Expeditionis Alexandri libri VII. et Historia Indica*. Gr. et Lat. cum adnotatt. et indice Graeco locupletissimo *GEORGII RAPHELII*. Accedunt *Eclogae Photii* ad Arrianum pertinentes, cum lectt. variant. *Dav. Hoeschelii*: summaria librorum distincta et emendata: index rerum accuratiss., nec non tabula geographica expeditionis Alexandri. Amstelæd. 1757.“ 8. De qua editione conf. *HARLES. ad Fabric. Bibl. Gr.* Vol. V. p. 98.

Novas ad scholas Vos, Cives Carissimi, ut soletis, alacres accedite, easque strenue obite. P. P. in Vnivers. litt. Caesarea Dorpatensi, m. Ian. cldccccxxiii.

I. SCHOLAE THEOLOGORUM.

HERMANNUS LEOPOLDUS BOEHLENDORFF, D., a Cons. Imperii, Ord. Theol. h. t. Decanus, Theologiae practicae P. P. O., 1) *Institutioni catecheticae* impendet horas tres dieb. Lun., Mart. et Iov., hora XI—XII, ad ductum *I. G. Schmidii* (libro manuali catechetico, edit. sec.) 2) *Epistolas pastorales* ad *Timotheum* et *Titum* datas interpretabitur indeque *Theologiam pastorem* derivabit, praecepta pastoralia *Io. Ge. Rosenmuelleri* respiciens, ter per hebdomadam h. IV—V. 3) *Pericopas nonnullas evangelicas et apostolicas*, methodo exegetico-practica usus, explicabit semel per hebdomadam, die Ven. h. IV—V. 4) *De festis Christianorum diebus eorumque origine historica* disseret lingua Latina, *Baumgartenio* duce, die Ven. h. XI—XII. 5) In *Seminario theologico Colloquia dogmatica Latina* continuabit die Merc. h. XI—XII, *exercitationes homileticas* instituet eodem die h. IV—V, reliquorum etiam Theologiae cultorum tentamina, occasione oblata, moderaturus.

LAURENTIUS EWERS, D., a Consil. Imperii, Theologiae dogmaticae et moralis P. P. O., Ordinis S. Annae Eques secundae classis, 1) *Criticam Isagogen in Nov. Test.* proponet, *Haenleinio* duce, sexies per hebdomadam, h. IX. 2) *Dogmatices alteram partem* duce *Moro*, ut solet, cum Historia praecipuorum dogmatum fidei coniunctam, sexies per hebdomadam, h. X. 3) *Uberiorem Introductionem* dabit in *Theologiam revelatam*, ad dictata sua, sexies, h. II, eamque gratis.

CHRISTIANUS FRIDERICUS SEGELBACH, D., a Consil. Collegiorum, Historiae ecclesiasticae ac Litteraturae theologiae P. P. O., 1) *Historiae ecclesiasticae partem posteriorem*, ad *Schroeckhii* librum a *Marheineckio* denuo editum, quinquies narrabit, h. III. 2) *Chronologiam sacram* explanabit, systema *I. G. Franckii* chronologicum fundamentale potissimum secuturus, ter, dieb. Lun., Mart. et Merc., h. XII. 3) In *Seminario theologico exercitationes historicas* ad res Ecclesiae spectantes moderabitur, atque etiam *catecheticas*, in explicatione Catechismorum Ecclesiae evangel. symbolicorum versantes, instituet et diriget, die Iov., h. XII.

SAMUEL GOTTLIEB RUDOLPHUS HENZI, D., a Consil. Aul., Exegeticae et LL. OO. P. P. O., 1) *Acta Apostolorum* et nonnullas *Epistolarum Pauli minorum* explicabit, quinquies, h. IX. 2) *Jesaeae selectorum capitum interpretationem* continuabit, bis, dieb. Merc. et Ven. h. IX. 3) *Hebraicam linguam* docebit secundum *Gesenii* Elementa, ed. V. (Hal. 1822), bis, dieb. Mart. et Iov., h. IX. 4) In *Seminario theologico* et commentationibus catecheticis in *Pericopas evangelicas* habendis praeerit et Latine de rebus exegeticis scribendo et disputando exercebit Sodales die Sat. hor. VIII.

II. SCHOLAE IURISCONSULTORUM.

CHRISTOPHORUS CHRISTIANUS DABELOW, D., a Consil. Aul., Ordinis domus Magn. Hass. Duc. Eques, ICtorum h. t. Decanus, Iuris civilis etc. et Iurisprudentiae practicae P. P. O., 1) *Institutiones* tradet ad libellum suum, quinquies p. hebdomadae, h. IV. 2) *Pandectarum* cursum alterum emetietur, quinquies, h. V. 3) *Ius hereditarium* et *Ius obligationum* singulatim exponet, bis, diebus Iov. et Ven., h. VI.

IOANNES GEORGIUS NEUMANN, a Consil. Collegiorum, Ordinis S. Annae secundae Classis Eques, Iuris Russici P. P. O., 1) *Ius Imperii Russici* ad dictata explicabit, sexies p. hebdomadae, h. XI. 2) *Antiquiorem Iuris Russici historiam* enarrabit ad dictata sua, sexies, h. XII. 3) *Ordinem iudiciorum et civilem et criminalem ex legibus Russicis* exponet, quater, h. VI.

FRIDERICUS LAMPE, a Consil. Aul., Tribunalis academici, quo appellatione certatur causaeque recognoscuntur h. t. Praeses, Iuris publici et gentium ac Politices P. P. O., 1) *Respublicas Europaeas* comparabit duce *I. Ch. Bisingero*, quinquies, hora IX. 2) *Ius ecclesiasticum* tradet duce *G. L. Boehmero*, quinquies, h. X. 3) *Iuris Livonici, Curonici et Esthonicus historiam* narrabit, quinquies, h. III. 4) *Disputatorium iuridicum* diriget.

Cathedra Professoris ordinarii Iuris provincialis Curoniae, Livoniae et Esthoniae, et Cathedra Professoris ordinarii Iuris criminalis, Processus criminalis, Historiae Iuris et Historiae litterariae iuridicae sunt vacuae.

III. SCHOLAE MEDICORUM.

IOANNES CHRISTIANUS MOIER, D., a Consil. Collegior., Ord. Medicorum h. t. Decanus, Chirurgiae et theoreticae et practicae P. P. O., 1) In *Clinico chirurgico exercitationes* diriget quotidie, h. IX. 2) *Chirurgiae theoreticae priorem partem* docebit, quinquies, h. XII., ad *Ebermaieri* librum. 3) De *fasciis chirurgicis* disseret *Starkium* secuturus, etiam de *fracturis et luxationibus*, ter p. hebdomadae, h. XII.

MARTINUS ERNESTUS STYX, D., a Consil. Imperii, Diaeteticus, Materiae medicae, Historiae medicinae et Litteraturae medicae P. P. O., 1) *Materiae medicae partem posteriorem* sexies tradet, h. XII., ad tertiam Pharmacop. castrens. Ruthenicae editionem. 2) *Politiam medicam* bis, h. XI., ad *Berntii* librum Vindob. 1818 editum.

CHRISTIANUS FRIDERICUS DEUTSCH, D., a Consil. Imperii, artis obstetriciae et morborum mulier. et infant. P. P. O., 1) *Artis obstetriciae priorem partem* monstrabit, quotidie, h. IX., duce *Sieboldo*. 2) *Clinicum obstetricium* moderabitur h. IX., etiam manum obstetriciam, quoties in Instituto obstetricio occasio erit, admoveere docebit. 3) De *morbis infant.* disseret quotidie, h. III., *Henkio* duce.

IOANNES FRIDERICUS ERDMANN, D., a Consil. Collegior., Therapiae et Clinices P. P. O., 1) quotidie *exercitationes ad lectum aegrotorum clinicas* audita hora X. instituet. 2) diebus Mercurii et Saturni *Clinicum ambulatorium* diriget, lingua Latina usus. 3) *Therapiam morborum acutorum*, quater per septimanam, audita hora IV., et 4) *Therapiae specialis partem alteram* audita hora V. tradet, easque duce *Heckero*.

LUDOVICUS EMILIUS CICHORIUS, D., a Consil. Aul., Anatomiae et Medicinae forensis P. P. O., 1) *Myologiam*, *Splanchnologiam* et doctrinam *de organis sensuum hominis* docebit ducibus *Lodero*, *Soemmeringo*, *Hildebrando*, sexies, h. VIII matut. 2) *Anatomiae cursum priorem* aperiet in usum Alumnorum Caesareorum, secundum *Blumenbachii* et *Loderi* libros, sexies, h. III. 3) *Medicinam forensem* proponet, duce *Mezgero*, sexies, h. VI. vesp. Vid. etiam VI. *Theatrum anatom.*

FRIDERICUS PARROT, D., a Consil. Aul., Physiologiae, Pathologiae et Semiotices P. P. O., 1) *Corporis humani biologiam* explanabit, *Prochascas* Physiologiam secuturus, sexies p. hebd., h. IX. 2) *Nosologiam* et *Semioticam generalem* ad librum suum (Dorpati editum 1822) quinquies, h. III. 3) *De oculo humano et sano et aegroto* disseret *I. Beerium* secuturus, quater, h. III.

* * * * *

IOANNES FRIDERICUS ESCHSCHOLTZ, D., P. P. E. O., Prosector Theatri anatomici, 1) *Anatomiam comparatam* (secundum *Cari Zoatomiam*) ter per hebd., h. IV—V docebit. 2) *Repetitorium Angiologiae*, *Neurologie* et *Splanchnologiae* duce *Rosenmuellero* (*Handb. der Anatomie*), bis per hebd., instituet. 3) *De infusoriis atque entozois* disseret, bis per hebd., duce *Schweiggero* (*Handbuch der skelettirten ungegliederten Thiere*) et 4) *Cadavera secandi artem* monstrabit horis pomeridianis.

HERMANNUS KOEHLER, D., privatim docens, 1) *Encyclopaediam* et *Methodologiam medicam* tractabit dieb. Merc. et Saturni secundum *Conradii* librum, h. IV—V. 2) *Corporis humani evolutionem*, quam dicunt, exponet duce *Lucae*, ter p. hebd. 3) *Celsum de medicina* gratis explicabit, ter per hebd.

IV. SCHOLAE PHILOSOPHORUM.

IOANNES VALENTINUS FRANCKE, D., a Consil. Aul., Ordinis Philos. Class. I. et III. h. t. Decanus, Historiae litterariae, LL. Gr. et Lat. et Paedagogices P. P. O., 1) *Antiquitates Graecas* exponet, secuturus *I. C. L. Schaaffum* (*Encyclop. der class. Alterthumsk., II. Th.*) quater p. hebd., h. II. 2) *Ciceronis Orationes de lege agraria* explicabit, quater, h. III. 3) In Seminario Paedag. Philol. et *Sophoclis Aiacem* interpretabitur, et Seminarii Sodales Latine scribendo exercebit, bis p. hebd., h. IV.

MAURITIUS DE ENGELHARD, D., a Consil. Aul., Ord. Philos. Class. II. et IV. h. t. Decanus, quum Historiae naturalis universae, tum Mineralogiae P. P. O., 1) *Crystallognosiam* tradet secundum *Brochant de Villiers*, bis p. hebd., h. III—V. 2) In *fossilibus* et *definiendis* et *describendis* exercebit Auditores, quater p. hebd., h. III.

GEORGIUS FRIDERICUS PARROT, D., a Consiliis Imperii, Physices et theoreticae et applicatae P. P. O., Ordinis S. Vladimiri quartae Classis Eques, *Physices theoreticae* alteram partem, sexies p. hebd., h. XI—XII, ad librum suum (*Grundriss der theoretischen Physik*) docebit.

GOTTLIEB BENIAMIN JAESCHE, D., a Consil. Imperii, Philosophiae theoreticae et practicae P. P. O., 1) *Psychologiam* et *Logicam* exponet, illam *Iacobo*, hanc *Kantio* duce, sexies p. hebd., h. X. 2) *Metaphysicam C. C. E. Schmidium* secuturus, quater, h. XI. 3) *Histo-*

riam *Philosophiae* a medio aevo usque ad nostra tempora narrabit secundum *Tennemanni* librum, quater horis quas indicabit. 4) *Encyclopaediam doctrinarum generalem* tradet, suum filum secuturus, bis, h. V. Praeterea Seminarii Paedag. Philol. Sodalium exercitationes didacticas moderabitur, semel p. hebd., h. IV.

CAROLUS MORGENSTERN, D., a Consil. Imperii, Ordinis S. Vladimiri quartae classis Eques, Eloquentiae, LL. Gr. et Lat., Aesthetices et Historiae Art. P. P. O., 1) *Politiae Platonis* libros priores interpretabitur ex edit. Astii illa quae prodiit Ienae, 1820, quinquies p. hebd. h. IX. 2) *Ciceronis de Finibus Bonor. et Malor.* libb. V. illustrabit, ter p. hebd., h. X. 3) Seminarii Paedag. Philologici Sodales exercebit tum interpretandis locis scriptorum classicorum et Graecorum et Romanorum de educatione atque institutione puerorum ex *Niemeyeri* libro, tum Latine et scribendo et disputando, bis p. hebd., h. IV. Vid. etiam *Biblioth. et Museum Art.*

IOANNES GUILIELMUS KRAUSE, D., a Consil. Collegior., Ordinis S. Vladimiri quartae classis Eques, Oeconomiae, Technologiae et Architecturae civilis P. P. O., 1) *Rei rusticae* principia tradet *Thaerium* secuturus, quater p. hebd., h. X. 2) *Architecturae civilis* principia duce *Gilly*, quater, h. IV. 3) *Ichnographiam architectonicam* monstrabit dieb. Merc. et Sat., h. X.

FRIDERICUS EBERHARDUS RAMBACH, D., a Consil. Imperii, Doctrinarum, quae pertinent ad res quas dicunt camerales, redditus publicos et rem mercatoriam, P. P. O., docebit 1) *Encyclopaediam doctrinarum oeconomico politicarum* sive *cameralium*, duce *Schmalzio*, quinquies, h. XI. 2) *Doctrinae de redditibus publicis (Finanzwissenschaft)* partem priorem ad dictata, quinquies, h. XII.

GUSTAVUS EWERS, D., Universitatis litt. h. t. Rector magnif., a Consiliis Imperii, Ordinis S. Annae classis II. Eques, doctrinarum statisticarum et geographicarum P. P. O., 1) *Historiam rerum publ. antiquarum* narrabit duce *Heerenio* (ed. IV. Goetting. 1821) quinquies, h. VIII. 2) *Russorum historiam* usque ad Petri Magni monarchiam librum suum secuturus, iisdem diebus, h. IX.

CAROLUS FRIDERICUS LEDEBOUR, D., a Consil. Collegior., quum Historiae naturalis universae, tum Botanices P. P. O., 1) *Botanicam* docebit ducibus *Decandolle* et *Sprengelio*, quinquies p. hebd., h. XII. 2) *Analysin plantarum* monstrabit die Saturni, h. XII.

FRIDERICUS GUILIELMUS CAROLUS DE ADERKAS, a Consil. Aul., Disciplinarum militarium P. P. O., 1) *Isagogen* dabit in *disciplinarum militarium studium* ad filum suum, bis, h. VIII. 2) *Belli per munimenta gerendi rationem* explicabit duce *Savarto* (Cours élémentaire de fortification) quinquies. 3) *Rebus militaribus delineandis* exercebit Auditores die Merc., h. II—IV.

GUILIELMUS STRUVE, D., a Consil. Aul., Astronomiae P. P. O., 1) *Astronomiam sphaericam* docebit duce *Bohnenbergero*, ter, h. X. 2) De temporis, latitudinis et longitudinis definitione disseret *Bohnenbergerum* secuturus, ter, h. X. 3) *Trigonometriam* utramque exponet *Gerlingo* duce, bis, h. IV.

MARTINUS BARTELS, D., a Consil. Collegior., Matheseos et purae et applicatae P. P. O., 1) *Mathesin elementarem* tradet sexies p. hebd., *Arithmeticam Brandesio*, *Geometriam Blaschio* duce, h. IX. 2) *Alge-*

bram secundum *L'hulierum* quater, h. VIII. 3) *Calculus differentialem et integralem* duce *Lacroix*, quater, horis indicandis.

BASILIVS PEREWOSTSCHIKOV, D., a Consil. Aul., Ordinis S. Vladimiri IV. Class. Eques, Linguae et Litt. Russ. P. P. O., 1) *Poetas et scriptores prosaicos Russorum* critice illustrabit, auditores praeceptis linguae Russicae imbuet, eosque vertendo ex lingua Germanica in Russicam exercebit quater p. hebd., h. V—VII. 2) Seminarii Paedag. Philologici Sodalibus linguae Russicae et discendae et docendae ducem se praebebit, die Mart., h. IV.

GODOFREDUS OSANN, D., Chemiae et theoreticae et experimentalis ac Pharmaceutices P. P. O. design., post impetratam confirmationem, *Chemiā generalem* et *Pharmaceutices partem physiographicam* docebit, quotidie, h. X.

Cathedra Professoris ord. Historiae est vacua.

*
**

*
**

*
**

EDUARDUS EICHWALD, D., privatim docens, 1) *Historiam naturalem generalem, Mineralogiam generalem* et *Botanicam*, ducibus *Wernero* et *Sprengelio*, *Zoologiam generalem* ad libellum suum *de regni animalis evolutionis gradibus* Dorpati 1821 editum, tradet sexies p. hebd., h. IV. 2) *Ornithologiam specialem Livoniae, Esthoniae et Curoniae* ad *Meyeri* librum, bis, h. III.

V. LINGVAE HODIERNAE ET ARTES.

- I. Linguas recentiores docebunt Lectores publice constituti, et quidem ex legibus academicis binis quisque p. hebd. horis gratis: 1) *Russicam* **FR. GE. BUNGE**, Classis X., qui formas linguae Russ. gratis docebit bis, dieb. Lun. et Ven., h. V., Syntaxin Russ. die Merc., h. V., praeterea in vertendis edictis Imperatoriis ducem se praebebit hora indicanda. 2) *Francogallicam* **VALLET DES BARRES**, D., Consiliarii titulo ornatus, qui *Colloquia* bis habebit gratis dieb. Lun. et Ven., hor. II., praeterea de *Litteratura Francogall.* disseret bis, dieb. Mart. et Iov., h. II. 3) *Germanicam* et *Italicam* **EDUARDUS RAUPACH**, Classis X., qui elementa Grammatices Germanicae bis p. hebd. gratis, Italicae etiam bis gratis tradet, praeterea *Dantem* bis privatim explicabit, et *Boccacium* bis, etiam Germanice scribendo bis, Italice scribendo bis exercebit Auditores. 4) *Anglicam* **IO. FRID. THOERNER**, Classis X., qui linguam Angl. gratis docebit bis, dieb. Merc. et Sat., h. III., ad privatas scholas insuper paratus. 5) *Letticam* **BENIAMIN ROSENBERGER**, Gymnasii Dorpat. Director. Locus Lectoris linguae *Esthonicae* vacuus est.
- II. Artium itidem magistri publici binis quisque horis gratis operam suam Studiosis dicabunt. Nam in *Hippodromo academico* modos equitandi ostendet **IUSTUS DE DAUE**, Artis equestris magister, dieb. Mart. et Merc., h. VII—VIII. 2) *Arma tractandi* regulas dabit **ALEXANDER DUFOUR**. 3) *Saltandi artem* monstrabit **FELIX DE PELABON**. 4) *Artem ichnographicam et chalcographicam* docebit **CAROLUS SENFF**, Professor extraord., publice die Sat. h. II—IV, privatim diebus Lun. et Iov. hor. II—IV. 5) *Artem musicam* **THOMSON**, bis, horis indicandis. 6) *Operis mechanici* magistrum se offert **POLITOUR**.

Speculam astronomicam monstrabit Dir. G. STRUVE, *Collectionem in usum*
Matheseos applicatae comparatam M. BARTELS, *Collectionem scho-*
lae ichnographicae C. SENFF, *Hortum botanicum* Director C. F.
LEDEBOUR.

[illegible]